

فربا

مجموعه داستان گیلکی

گیلکی کوتاه داستانان

پرویز فکرآزاد

سرشناسه	فکرآزاد، پرویز، ۱۳۳۳-
عنوان و پدید آور	فربیا: مجموعه داستان گیلکی / پرویز فکرآزاد؛ ویراستار ماریا آرمیون.
مشخصات نشر	رشت: کاغذ سفید، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۳۶ ص: جدول؛
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۵-۸۵-۶:
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	واژه نامه.
عنوان دیگر	مجموعه داستان گیلکی.
عنوان دیگر	گیلکی کوتاه داستانان.
موضوع	داستان های کوتاه گیلکی -- قرن ۱۴
موضوع	Short stories, Gilaki -- 20th century :
موضوع	داستان های کوتاه فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	Short stories, Persian -- 20th century :
رده بندی کنگره	PT۳۲۶۸:
رده بندی دیسی	۸۶۹/۴۳:
شماره کتابخانه ملی	۵۶۹۹۱۰۱:

مجموعه داستان گیلکی

نویسنده: محمد علی فکرآزاده (پرویز فکرآزاد)

ویراستار: ماریا آرمیون

طراح جلد: سید مرتضی

صفحه آرایی: استودیو صفحه آرایی آرنک

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۸

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۵-۸۵-۶

ناشر: کاغذ سفید

تمام حقوق برای مولف محفوظ است.

تارنما: fekrazad.com

انتشارات کاغذ سفید

فهرست مطالب

۹	کلوزآب.....
۱۳	مامان.....
۱۷	وهاشته خانه.....
۲۳	می گیشه.....
۲۷	تورش کباب.....
۳۳	ایته کوچی ماچی ناجه.....
۳۷	پُلیم.....
۴۳	"بیجا" پيله کس.....
۴۷	هتل کنتینانثا.....
۵۱	بلوغ.....
۵۷	اریا دار.....
۶۱	تهران پاییز.....
۶۵	فروغ.....
۶۹	مرجان.....
۷۳	ماسی.....
۷۷	ایته جفت تازه سورخ کفش.....
۸۷	کولر.....
۹۱	خاخورزا.....
۹۳	اناردار.....
۹۷	گیشه.....
۹۹	هسا چره.....
۱۰۵	سنگ.....
۱۱۷	رافایی.....
۱۱۹	فریبا.....
۱۲۷	جدول آوانوشت.....
۱۲۸	واژه نامه.....

یادداشت ویراستار

گیلکی از گروه زبان‌های ایرانی شمال‌غربی است که در بخش بزرگی از گیلان و حاشیه‌ی دریای کاسپین رواج دارد. مبنای تقسیم زبان‌های ایرانی به دو دسته‌ی غربی و شرقی براساس تشابهات زبانشناختی است که در سال ۱۹۲۱ توسط «تدسکو»، زبان‌شناس آلمانی پایه‌گذاری شد و هیچگونه ارتباط با منطقه‌ی جغرافیایی زبان مورد نظر ندارد. گیلکی از خانواده‌ی زبان‌های ایرانی است که از متنوع‌ترین و گسترده‌ترین گروه‌های خانوادگی زبان‌های هندواروپایی است. زبان گیلکی دارای گویش‌های شرقی (بیدیش، عربی، بیه‌پس)، گالشی و رشتی (مرکزی) است. از منظر تنوع آوایی، گیلکی در هر یک از مناطق کوهستانی و جلگه‌ای نیز دارای تفاوت‌های زیادی است. از آنجا که گیلکی - هنگام تألیف کتاب حاضر - دارای خط یکسان در حد نیست، در روش نگارش واژگان از روندی تکمیلی بر آنچه گویش‌نویسان ترجمند به‌طور معمول انجام داده‌اند، به کار گرفته شده‌است. لذا نویسنده در بین اثر از نشانه‌های موجود در زبان فارسی به تمامی بهره برده‌است و برای خوانش در دست‌نویس پاره‌ای از واژگان که با نشانه‌های زبان فارسی گویا و رسا نیست، دست‌نویس داده و از نشانه‌ها و امکانات موجود در محیط برنامه‌ی word مانند نیم‌فاصله بهره برده‌است. برای نشان دادن کشش در واژه‌هایی مانند /ā/, /ā/, /ā/ که از ویژگی‌های زبان گیلکی است و در دستگاه آوایی زبان فارسی موجود نیست، همزه را به کار گرفت. مانند: کُتر /ko:r/ به معنی دختر در مقابل کُر /kor/ به معنی آب کُر که تمایز معنایی نشان داده شود.

در زبان فارسی، های غیر ملفوظ (ه، هـ) در پایان واژگان صدای کسره (ـِ) دارد. درحالیکه در زبان گیلکی، های غیر ملفوظ، نشانه‌ی کسره (ـِ) مانند: زنه/zən.e/ به معنای /می‌زند/، فتحه (ـَ) مانند ننه/nana/ به معنای /مادر بزرگ/ و نیز شوا (ə) مانند جه/zə/ به معنای /از/ است.

در ترکیبات وصفی و اضافی زبان گیلکی، غالباً نشانه‌ی شوا مترادف کسره در زبان فارسی است. برای جلوگیری از به‌کارگیری، های غیر ملفوظ بجای شوا و ایجاد تمایز معنایی نابجا در واژگان، نیم فاصله به‌کار گرفته شد تا لطمه‌ای به ارزش ادبی وارد نشود. مانند سرخ جولا به‌جای سرخ جول یا سرخه جول.

نشانه‌ی /آ/ در نوشتار به مثابه‌ی واکه‌ی /آ/ با افراستگی بیشتر است و صدایی بین فتحه و /ا/ است. مانند /آ/ به معنای /این/ و /واخبدار/ به معنای /آگاه شدن/ در زبان فارسی.

در انتهای کتاب حاضر، معنای فارسی آوانوشت تعدادی از واژگان گیلکی طبق حروف الفبا نوشته شده است. همچنین برای خوانش صحیح و آسان، جدول آوانوشت در ابتدای واژگان آمده است. کتاب حاضر به‌گوش رشتی (مرکزی) نگاشته شده لیکن جدول آوانوشت شامل تمامی آواهای گیلکی (شرقی و غربی) است.

در آوانویسی واژگان، تقطیع واژگانی نیز انجام شده است که مزه‌نگارها و ریشه‌ی واژگان را تعیین می‌کند و از ابتدایی‌ترین روش برای صرف در سر زبانی است. پیشنهاد می‌شود از این روش در کتاب‌های علمی و واژه‌شناسی که برای زبان گیلکی به‌زبور طبع آراسته می‌شوند، به‌کار گرفته شود و در این کتاب به عنوان الگو، ارائه شده است.

معرفی آوای ɛ: دارای صداییست که نه صدای /ا/ و نه صدای /ا:/ می‌دهد.
مانند برار /barar/ در گویش رشتی که ارتفاع زبان در هنگام تولید این آوا
در حالت میانی قرار می‌گیرد.
معرفی آوای ɒ: مانند صدای /او/ فرانسه با قسمت جلوی زبان تولید می‌شود
برخلاف زبان فارسی که جایگاه تولید آن انتهای زبان است. مانند دو /dū/
در گویش سیاهکل به معنی دود.

ماریا آرمیون

کارشناسی ارشد زبانشناسی و ویراستار